

Bereikbaarheid en beschikbaarheid van ziekenhuiszorg

Zorgmonitor
Groningen

FEITENBLAD

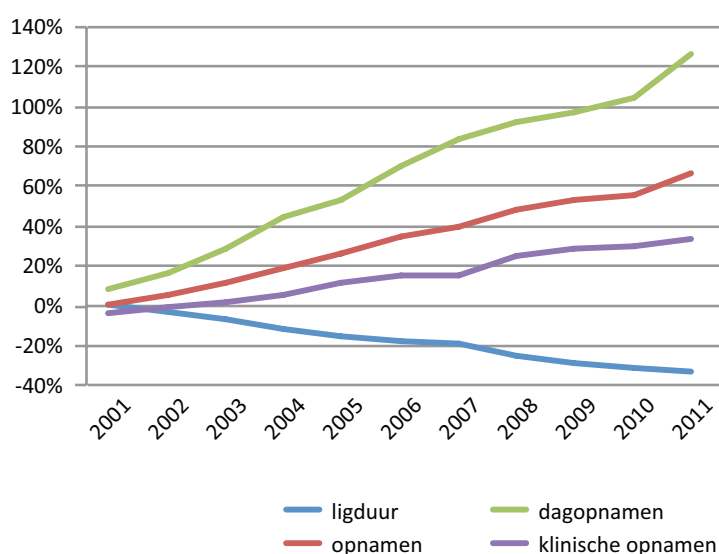
Het aantal klinische opnamen, dagopnamen en de ligduur zijn indicatoren om de ontwikkelingen in het gebruik van ziekenhuiszorg te kunnen volgen. Dit feitenblad laat zien wat de ontwikkelingen in de afgelopen 10 jaar zijn geweest. Daarnaast wordt het perspectief van de burgers belicht: hoe lang moest men gemiddeld wachten voordat men voor een afspraak in het ziekenhuis terecht kon? En hoe tevreden is men over de mate waarin men bij een medisch specialist of polikliniek terecht kan als dat nodig mocht zijn?

Groei in het aantal ziekenhuisopnamen

Het aantal opnamen (klinische en dag-) stijgt in Nederland al sinds 2000 en zal naar verwachting tot 2020 tussen 3% en 6% per jaar blijven groeien (TNO, 2009). In de afgelopen 10 jaar is het aantal opnamen in de totale provincie Groningen met gemiddeld 4,7% per jaar gegroeid (CBS, 2014). Deze figuur laat zien hoe de indicatoren klinische opnamen, dagopnamen en ligduur zich in de afgelopen 10 jaar hebben ontwikkeld; 2001 wordt hierbij als uitgangspunt genomen.

Relatieve groei van opnamen en ligduur tussen 2001 en 2011.

Bron: CBS (2014)

Van klinische opnamen naar dagopnamen

Een andere trend die zowel internationaal als in Nederland zichtbaar is, is de verschuiving van klinische behandeling (opnamen) naar dagopname (TNO, 2009, BCG, 2010). In de provincie Groningen is het aandeel klinische opnamen versus het aandeel dagopnamen in de afgelopen 10 jaar verschoven van:

2001	65% klinische opnamen	35% dagopnamen
2011	48% klinische opnamen	52% dagopnamen

Ligduurverkorting

Ook ligduurverkorting is een trend die zowel in Nederland als internationaal al jaren zichtbaar is. Dit is het gevolg van een versterkte focus op patiëntenlogistiek, vermindering van verkeerd bezette bedden, vooruitgang in medische technologieën en verandering van medische inzichten (BCG, 2010). In de provincie Groningen is de ligduur in de afgelopen 10 jaar verminderd van gemiddeld 8,2 dagen in 2001 tot 5,5 dagen in 2011, een afname van 33%.

Vaker wachten bij de huisarts, langer wachten in het ziekenhuis

64% van de leden van het Groninger Panel heeft in het afgelopen jaar voor henzelf, voor gezinsleden of huisgenoten een afspraak gehad in het ziekenhuis bij een medisch specialist of polikliniek. 63% kon vrij snel terecht; 37% moest enige tijd wachten. Als men moest wachten, dan was de gemiddelde wachttijd 26 dagen.

Wachttijd voordat men terecht kon in dagen

Vrijwel direct	63%
1 week	6%
2 weken	12%
3 weken	6%
1 maand	6%
> 1 maand	7%

Wachttijd voordat de afspraak plaatsvond in minuten

Geen wachttijd	66%
1-5 minuten	9%
6-10 minuten	13%
11-30 minuten	7%
31+ minuten	5%

Bron: Sociaal Planbureau Groningen/ Groninger Panel (2014).

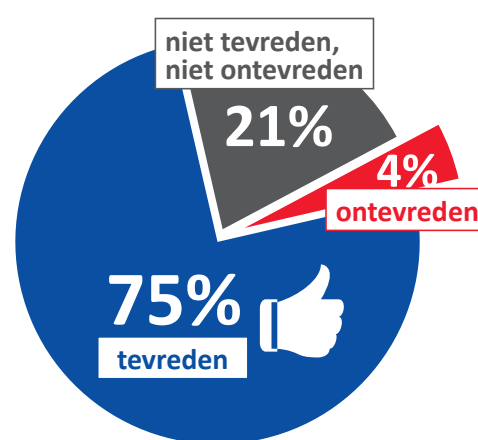
Bij 66% van de respondenten vond de afspraak op de afgesproken tijd plaats. Dit is een hoger percentage dan bij een bezoek aan de huisarts, waar ongeveer de helft van de afspraken op de afgesproken tijd plaatsvond. Bij de mensen die wél moesten wachten (34%) was de gemiddelde wachttijd 26 minuten. Bij de huisarts was de gemiddelde wachttijd 16 minuten.

Afstand tot een ziekenhuis

Vooral inwoners in het noordwesten van de provincie Groningen moeten een relatief lange afstand afleggen voordat zij een ziekenhuis hebben bereikt: in de Marne en Eemsmond meer dan 20 km en in Grootegast, Leek, Zuidhorn en Winsum tussen 15 en 20 km. Een manier om dit probleem op te lossen zijn de zogenaamde 'buitenpoliklinieken'. Een polikliniek buiten het ziekenhuis zorgt ervoor dat patiënten voor poliklinische afspraken dicht bij huis terecht kunnen (Sonneveld & Heida, 2014). De provincie Groningen beschikt over 4 buitenpoli's, namelijk in 2 in Veendam (Refaja en Delfzicht), Haren (UMCG) en Groningen (Martiniziekenhuis).

Tevredenheid over de mate waarin men terecht kan bij de medisch specialist of polikliniek, als men daar behoefte aan heeft.

Maar een heel klein deel van de mensen, namelijk 4%, is ontevreden over de bereikbaarheid van de medisch specialist en polikliniek. Driekwart van de mensen is tevreden.

Bron: Groninger Panel (2014)

Verwijzingen

Boston Consultancy Group (2010). *Zorglandschap Oost-Groningen en Noord-Oost Drenthe*.

TNO (2009). *De vraag naar zorg in ziekenhuizen. Analyse ontwikkelingen in de afgelopen jaren en scenario's voor de ontwikkelingen tot 2020*. Utrecht: TNO, Centrum Zorg en Bouw.

Sonneveld, J., Heida, J. (2014). *De buitenpoli is lucratief*. Medisch contact, 13 maart 2014, 530-531.